

Esetleírás

A tanuló neve: X. Y.

A tanuló életkora: 12 év

Osztálya: 5. a.

X. Y. negyedik osztályban tanév elején csatlakozott az általam tanított osztályhoz. Az osztályfőnökkel történt előzetes konzultáció során megtudtam, hogy az osztály tanulójánál idősebb, korábban kezdte az általános iskolát, de egy betegség miatt hosszabb időszakot kihagyott tanulmányai során, majd magántanulói státuszban folytatta az általános iskolát.

A tanuló próbált becsatlakozni az angolórák, a tanulás folyamatába. Hamar feltűnt, hogy munkatempója lassabb, mint a csoport átlagának, többször szorult segítségre, gyakran fordult elő, hogy nem tudta befejezni a feladatait, nem sikerült feldolgoznia a szóbeli információkat. Úgy tűnt, nem rendelkezik megfelelő munkamemóriával – gondjai voltak a verbális, illetve a vizuális információ tárolásával.

A nehézségeket kezdetben annak tudtam be, hogy a tanulónak újra fel kellett vennie a mindennapos tanulás fonalát, be kellett illeszkednie osztálytársai közé. Többször konzultáltam tanítóival, akik elmondták, hogy más tantárgyakból is vannak nehézségei. Amikor a nehézségek tovább folytatódtak, a tanuló szorgalmának ellenére folytatódó tanulmányi sikertelenség láttán az iskolában dolgozó utazó gyógypedagógus segítségét kértem. Vele is konzultáltam arról, hogy X. Y. tanítása folyamán milyen problémák merültek fel és azokat milyen módon, milyen gyakorlati módszerekkel lehetne orvosolni, hogyan lehet a tanulónak segíteni a minél hatékonyabb tanulási-tanítási folyamatban.

Szerettem volna a tanuló problémájáról szüleivel is beszélni, azonban erre édesanyja súlyos betegsége miatt nem kerülhetett sor. Ezért a fogadóórán megjelenő, idősebb testvérével tudtam konzultálni, aki elmondta, hogy a X. Y. próbál otthon tanulni, de az erőfeszítés hiábavalónak tűnik, mert a tanuló a tanulás befejezése után 20 perccel, fél órával már szinte semmire nem emlékszik.

Miután más tantárgyakból is fennálltak, folytatódtak a nehézségek, 2015. decemberében a tanuló komplex szakértői vizsgálatára került sor, amelynek megállapítása alapján X. Y. átlagos intellektusú diák, akinek esetében egyéb pszichés fejlődési zavar áll fenn, mely súlyos tanulási zavar (F 81. 3), azaz olvasás-, számolászavar formájában van jelen.

Ennek háttérében az anyanyelvi, helyesírási készségek, valamint a számolási gondolkodás, a logikai készség zavara áll.

Emellett a vizsgálat megállapította, hogy X. Y. intellektuális képessége életkorának megfelelő. Azonban nem tud hatékony lenni a tanulási folyamat során, mivel nehéz számára a több, egy időben érkező auditív információk megőrzése.

X. Y. sajátos nevelési igényű tanuló a pszichés fejlődési zavar miatt. Fejlesztése integrált oktatás keretében biztosítható, joga van a különleges bánásmódhoz. Rehabilitációs, habilitációs célú foglalkozásokban, képességfejlesztő terápián egyéni vagy kiscsoportos formában kell részt vennie. Ezeknek biztosítása az oktatási, nevelési intézmény feladata.

A szakértő javaslata, hogy a tanárok a tanítás során egyszerű, rövid instrukciókat használjanak, az utasításokat bontsák lépésekre, illetve tanítsanak X. Y.-nak emlékezeti stratégiákat. A javaslatban szerepel a feladatmegoldás során hosszabb munkaidő biztosítása.

Vagyis összességében a szakértői javaslat alapján X. Y. marad a jelenlegi oktatási intézményében, hogy tankötelezettségét integráltan teljesítse. Emellett mentesítést kapott az idegen nyelv, matematika tantárgy, valamint minden számolást igénylő tantárgyrész (fizika, kémia) értékelése és minősítése alól. A szakértői vélemény méltányos elbírálást javasolt a tanítás – tanulás – számonkérés folyamatában, illetve számonkérés esetén hosszabb felkészülési idő biztosítását javasolta.

Tehát X. Y. felmentést kapott az idegen nyelv – amely esetében az angol nyelv – teljesítésének értékelése és minősítése alól. Tehát az órákon részt vesz, de jegyet nem kell kapnia. Ennek ellenére a tanuló szívesen vesz részt az angolórákon, motivált, a feladatokban amennyire tud, részt vesz. Sajnos sok esetben nem tud a csoporttal együtt haladni, ilyenkor külön feladatot kap, differenciált oktatásban részesül. Ezt lehetővé teszi a csoport jelenlegi létszáma (14 fő).

A szakértői vélemény megismerése után újra felvettem a kapcsolatot az X. Y.-nal ekkor már foglalkozó gyógypedagógussal. Mivel utazó gyógypedagógusról van szó, nem tudunk napi személyes kapcsolatban lenni, de az iskolában töltött napjain gyakran konzultálunk a fent említett tanulóval kapcsolatban. Véleményt cserélünk arról, hogy milyen feladattípusok azok, amelyekkel a tanuló könnyen boldogul, amelyek a várt eredményt hozhatják a vele való munkában. Ezen kívül elektronikus úton tartjuk a kapcsolatot és konzultálunk a tanuló oktatása során felmerülő kérdésekben.

A közös munkát megkönnyíti, hogy a gyógypedagógus rendkívül tájékozott és segítőkész szakember, aki valóban szívén viseli tanítványai sorsát, fejlődését. Nemcsak szóban kapok tőle tájékoztatást, hanem kérésemre írásbeli szakirodalmat is javasolt. Ennek

azért is hasznát veszem, mert a fenti tanuló mellett minden felső tagozatos csoportomban van sajátos nevelési igényű / különleges bánásmódot igénylő tanuló.

A gyógypedagógus mellett rendszeresen konzultálunk az osztályban tanító többi szaktanárral. A csoporttal való munkámat is napi szinten befolyásolja X. Y. jelenléte. Minden feladat, amelyet megoldunk (tankönyv vagy munkafüzet, oldalszám, feladat száma), felkerül a táblára vagy a kivetítőre, hogy a tanuló képes legyen azokat követni. X. Y. ügyesen rajzol, ezért sokszor adok neki ezzel kapcsolatos feladatot. Számára külön tanmenetet készítettem, amelyen szisztematikusan szerepelnek azok az ismeretek (szókincs, nyelvtan, kulturális ismeretek), amelyekkel neki is rendelkeznie kell. Hiszen az, hogy fel van mentve az idegen nyelv minősítése és értékelése alól, nem jelenti azt, hogy a későbbiek során nem lesz szüksége egy idegen nyelv legalább minimális szintű ismeretére. Az, hogy nem tud a csoport többségével azonos ütemben haladni, nem jelenti azt, hogy nem képes egy idegen nyelv bizonyos szintű elsajátítására.

A csoporttal és X. Y.-nak való munkám során örömmel látom, hogy a tanulócsoporthoz is befogadta a tanulót, szívesen segítenek neki. Kezdetben erre meg kellett kérnem a gyerekeket, sőt időnként türelmetlenek voltak, nem értették, miért kell várni vagy megállni a feladatmegoldás folyamán. Emiatt konfliktus alakult ki a tanulócsoporthoz belül. A tanuló a konfliktusban elkerülő stratégiát választott: a csoporttársak kritikáját figyelmen kívül hagyva továbbra is minden alkalommal jelezte, ha lemaradt az óra menetében.

A konfliktus kezelésének az alábbi módját választottam: Többször is beszélgetnem kellett velük X. Y. tanulási nehézségeinek okairól. Erre elsősorban azon a tanítási órán nyílt lehetőségem, amikor a fenti tanuló fejlesztő órán vesz részt. Elmondtam nekik, hogy a tanulónak valószínűleg súlyos betegsége és a kezelések következtében alakult ki tanulási nehézsége. Arra kértem a csoport tagjait, legyenek megértők a tanuló irányában, akinek időközben édesanyja elhunyt ugyanannak a betegségnek a következtében. Elmondtam a gyerekeknek, hogy az ő tanulási folyamatukra is pozitív hatással lesz, ha csoporttársuknak segítenek és rávilágítottam, hogy a fenti tanuló tanuláshoz való hozzáállása, motivációja példaértékű.

A beszélgetéseknek köszönhetően a tanulók egyre inkább megértik, hogy miért van a tanulónak szüksége támogatásra. A támogatásban segít, hogy a tanuló jelzi, amikor elakad a feladatmegoldásban, segítséget kér. Sőt, amikor kreatív jellegű feladatot kell megoldani, ő is felajánlja segítségét a társainak. Én pedig tanárként azzal próbálom még inkább elősegíteni a konfliktus rendeződését, hogy amikor csak az elsajátítandó tananyag, a didaktikai célok lehetővé teszik, kooperatív csoportmunkában dolgozzon együtt a csoport, ami a diákok közös

gondolkodására, együttműködésére épít és lehetővé teszi, hogy felismerjék: ha a csoporttagok erősségeire való építés sikeresebbé teszi a feladatmegoldást. Így erősödnek az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségek, képességek is.